

ROZHOVOR

LOM PRAHA

PODNIK S TRADICÍ A PERSPEKTIVOU

Ve funkci ředitele státního podniku LOM Praha je více než rok. Jako krizový manažer dostal zásadní úkoly – dostat podnik ze ztrátových čísel, vrátit mu dobré jméno, získat další zákazníky a stát se strategickým podnikem resortu obrany. Zajímalo nás, v jakém stavu je současný LOM, jak se připravuje na přezbrojování české armády americkými vrtulníky, jaké úkoly jsou prioritou v nadcházejícím období, jak jej ovlivňuje současný válečný konflikt mezi Ruskou federací a Ukrajinou i jaká je budoucnost LOM Praha. Na tyto a řadu dalších otázek jsme se zeptali ředitele státního podniku LOM Praha Jiřího Protivy.

Pane řediteli, jak si stojí LOM Praha v současné době?

Jsem rád, že ten minulý rok, rok 2021, nám podle vizí, které jsem si se svým novým týmem dal, vyšel úspěšně. Prioritní úkol byl dostat státní podnik z hospodářského propadu do černých čísel, a to se povedlo. Ve chvíli, kdy jsem podnik převzal, tu na mě mimo jiné čekal akutní problém s finančními prostředky a hrozilo, že podnik nezvládne finanční krytí. Museli jsme velice rychle udělat řadu opatření, kterými jsme nakonec cash flow zvládli. Napravujeme a dále budujeme profesní renomé podniku. A to nejen hospodářskými výsledky, ale především prezentační kvalitní práce. Proto LOM zcela změnil i tvář, a to díky novému přístupu k PR. Uvědomujeme si, že musíme jít s dobou. Využíváme proto všechny sociální sítě, a to nám pomáhá například i v rámci náboru. Moderní podnik musí být vidět a musí být o něm slyšet. Chceme zaujmout mladou generaci, která je do tohoto podniku potřeba. Těší nás veliký zájem

Zástavba kulometu FN MAG do vrtulníků Mi-171

3D Skenner Renishaw Agility

studentů ze středních a vysokých škol, zájemajících se o naše pracovní možnosti. Tento druh komunikace funguje a budeme v něm i nadále pokračovat a zaktivňovat ho. V minulém roce jsme naplnili všechny síly a jeho výsledek je zásluhou nejen krizového týmu, ale všech zaměstnanců podniku. Mnoho procesů se muselo změnit. Zaměstnanci museli zároveň i přenastavit svůj přístup k podniku a své myšlení. U většiny z nich se to povedlo. Právě i díky tomu se nám podařilo podnik dostat nejenom do lepších čísel, ale zároveň i do stabilnější pozice. Pro mě je však velmi důležitá dlouhodobá vize a rok 2022 je z tohoto pohledu zásadní.

Práce je před námi mnoho, nicméně naše vize jsou jasné, portfolio podniku chceme rozvíjet a rozšiřovat.

Vaším klíčovým zákazníkem jsou především Vzdušné síly AČR. Jaká je spolupráce s tímto partnerem, co v současné době pro vzdušné síly vykonáváte a jak vůbec získáváte aktuální informace o potřebách české armády a vzdušných sil?

Vzdušné síly jsou naším primárním zákazníkem. Obecně je to samozřejmě armáda jako celek, ale Vzdušné síly AČR jsou prvkem, který je nám nejbližší. Komunikace probíhá

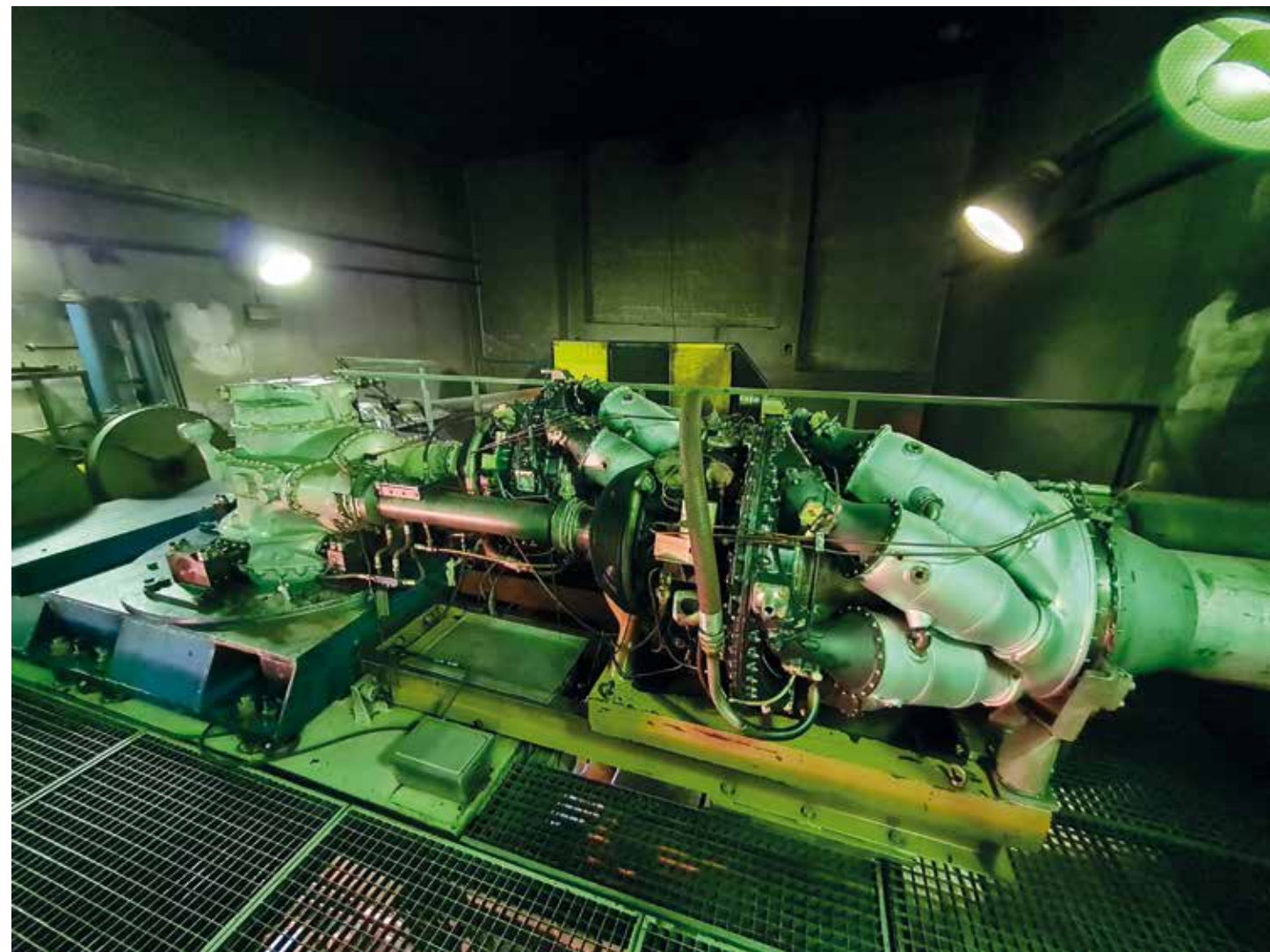
průběžně. Nejenom na základě konkrétních zakázek, které získáváme – ať už jsou to servisní práce, opravy, modernizace a modifikace nebo letecký výcvik – ale zároveň probíhají i vzájemné konzultace k tomu, co armáda potřebuje. To je pro nás ta nezbytná zpětná vazba. Podnik nemůže stagnovat. LOM Praha musí, z pohledu vývoje nových technologií nejen v oblasti letecké techniky, jít kupředu a nabízet vzdušným silám nová moderní řešení. V tomto já vidím přidanou hodnotu naší spolupráce.

V současné době zajišťujeme servis, opravy a modernizaci východní vrtulníkové platformy, tzn. vrtulníků řady Mi, včetně velmi specifické oblasti, kterou je letecký výcvik pilotů české armády v pardubickém Centru leteckého výcviku (CLV). Co však považuji z mého pohledu a zvláště v této době za hlavní úkol je rychlý přechod na americkou platformu H-1. Komunikujeme v tomto klíčovém projektu například resortem obrany a s americkou stranou. Chceme být, a tak jsme i Ministerstvem obrany vnímáni, stěžejním partnerem pro přezbrojení Vzdušných sil AČR novou vrtulníkovou technikou.

Společné projekty se Vzdušnými silami AČR a jejich vazba na alianční partnery jsou pro nás také nezbytnou referencí z pohledu našich dalších obchodních příležitostí v zahraničí.

Koncentrujete se nejen na vrtulníkovou platformu H-1. Dalším projektem je i zabezpečení výcviku pilotů pro AČR. Jak se případně změní role Centra leteckého výcviku v souvislosti s novou leteckou technikou, mimo jiné s L-39NG?

Novou vrtulníkovou platformu a naši roli v ní bych rozdělil na dvě linie. Tou první je zajištění simulačního výcviku na vrtulníkové základně v Náměšti nad Oslavou. Tam je LOM Praha

Zkušebna motorů St. Boleslav

partnerem pro Ministerstvo obrany, respektive pro armádu z pohledu již probíhající výstavby simulačního centra a zajištění jeho provozu. Daná kompetence souvisí i s napojením na CLV, kde probíhá výcvik již řadu let a jeho kvalita se ukazuje nejen na výcviku českých pilotů, ale také létajícího a pozemního personálu zahraničních armád. CLV je minimálně v evropském měřítku unikátní středisko určené k praktickému i simulovanému výcviku, včetně simulovaného výcviku taktických vzdušných operací na simulátorech L-39, L-159, JAS-39 a nově zavedené entitě F-16. V současné době je tedy nejpalčivější otázkou obměna zastarávající letecké techniky. Jedná se zejména o proudové letouny, kde počítáme s obměnou stávajících L-39C za nové letouny L-39NG. Smlouvu na jejich pořízení bychom rádi uzavřeli během letošního roku. Obměnu plánujeme i u Z-142C AF využívaných pro účely základního výcviku. Veškerá nová technika s sebou ponese vypracování nových osnov, přeškolení personálu, ale zároveň možnost kontinuálně nabízet moderní výcvik i zahraničním armádám. Když se pak vrátím k projektu platformy H-1, tak druhou linii reprezentuje zajištění

životního cyklu vrtulníků Viper a Venom. Naší ambicí je plnit roli gestora a hlavního partnera pro AČR, k čemuž postupně směřujeme. Nyní se připravujeme společně s americkými partnery na počáteční fázi údržby vrtulníků a postupnými kroky se budeme dostávat až k tomu nejvyššímu tzn. „D-levelu“. Výsledným efektem by z dlouhodobého hlediska mělo být vytvoření národní schopnosti, kdy veškeré možné činnosti budou přeneseny do České republiky. LOM Praha musí být na takovou roli připraven. Musí být přesně v obraze a musí přemýšlet mnoho kroků dopředu. Nečekáme na to, co armáda zažle za požadavek. My víme, kam armáda směřuje a na to musíme operativně a adekvátně reagovat. Pro nás to znamená intenzivní komunikaci zejména s Bellem, se zástupci US Governmentu a samozřejmě s Armádou České republiky.

Kolem 80 % činnosti LOM Praha směřuje do resortu obrany. Jak jsou pro vás důležité i zakázky pro civilní instituce? Jste atraktivní a zajímavý partner i pro ně? Co jim můžete nabídnout?

Leteckou opravářskou činnost, včetně modernizačních projektů, provádíme z 80 procent ve prospěch našeho zakladatele, tj. pro resort obrany a alianční partnery, a zbývající kapacitu pro další tuzemské a zahraniční subjekty. Podnik má v rámci svého produktového portfolia mnoho co nabídnout také zákazníkům z ryze civilního nevojenského prostředí. Mezi naše činnosti takzvané nevojenské sféry, kterým věnujeme pozornost z pohledu jejich většího využití, patří například elektrochemické a chemické povrchové úpravy kovových materiálů, strojní obrábění, nedestruktivní testování materiálů nebo vyvažování rotačních dílů. Vedeme v tomto směru řadu konkrétních jednání, například s Hospodářskou komorou ČR nebo Asociací obranného a bezpečnostního průmyslu ČR. Chci uvést, že necílíme výhradně na civilní sektor letecký, ale i civilní sektor neletecký jako například strojírenství, automobilový průmysl, farmacie nebo zemědělství. V tomto ohledu jsme velmi silným partnerem. Můžeme své odborné služby tedy nabídnout také do civilního sektoru a zaručit se našimi unikátními kompetencemi.

UH-1Y Venom

Vše je o penězích. Dokážete nabídnout domácím firmám cenu, která pro ně bude zajímavá a vyplatí se jim oslovit právě vás oproti té zahraniční?

Tohle umět musíme, jinak neuspějeme. Zjednodušeně řečeno, ceny se nesmí odvíjet jen a pouze od pokrytí režijních nákladů, je potřeba uzpůsobovat interní procesy a vnímat vývoj trhu. V některých oblastech jsme z pohledu nabízených schopností unikátní, v jiných máme větší konkurenci. Naším cílem je však vždy získat dlouhodobého a spokojeného zákazníka.

Co pro vás, jako vrcholného manažera, znamená zapojení do projektů pro NATO a nabízet služby i zahraničním zákazníkům? Jak je těžké držet se v kurzu moderních technologií a modifikací letecké techniky?

Zapojení do projektů transatlantických vazeb je známkou atraktivnosti a významných referencí, které multiplikují zájem dalších zákazníků. O tom, že jsme v rámci východní platformy a také i v jiných oblastech našich schopností zajímavým partnerem, svědčí široká paleta zákazníků v rámci Aliance, ale i z afrického nebo jihoamerického teritoria. LOM Praha je ověřen časem a nabízí kvalitu práce často uzpůsobenou požadavkům konkrétního zákazníka. S partnery v euroatlantickém prostoru rozvíjíme spolupráci hned na několika úrovních. První z nich je zapojení Centra leteckého výcviku v Pardubicích do mezinárodních výcvikových aktivit, zejména pak do připravovaného aliančního programu NATO Flight Training Europe (NFTE) pro sdílený výcvik pilotů NATO. Koncem minulého roku se nám podařilo do tohoto programu zapojit a certifikovat se jako jedno z prvních výcvikových center v NATO.

Druhou úrovní této spolupráce je schopnost LOM Praha nabídnout partnerům celou škálu našich schopností, včetně modernizačních kroků skrze nejrůznější zástavby a softwarová propojení.

Třetí úrovní je pak oblast výzkumu a vývoje, který ve státním podniku musí znovu nalézt své místo. Nejen spolupráce s českými partnery, ale i zapojení se do mezinárodních vědeckých projektů je cestou, jak se v kurzu moderních technologií udržet.

Státní podnik LOM Praha má v oblasti obranného a bezpečnostního průmyslu ČR nezastupitelné místo. Jaká vypadá strategie v této oblasti a co je pro vás prioritou?

Rád bych svým manažerským přístupem a samotným fungováním podniku přispěl, zejména vůči široké veřejnosti, k pozitivnějšímu vnímání státního podniku jako specifické

Pístový motor M-332

právníky osoby podnikající ve veřejném zájmu. Právě v této době se ukazuje, jak je důležité mít na svém území reálné kapacity s vlivem státu. V době válečného konfliktu na Ukrajině, v pandemických situacích a dalších

rizikových oblastech společenského dění je naopak výhodou, že si stát vedle silného civilního zbrojního průmyslu drží i tyto schopnosti ve svých rukou, dokáže je kontrolovat a zadávat potřebné úkoly. Státní podnik na druhou stranu nesmí být nějakým molochem a subjektem, který se nevyvíjí s ohledem na okolní prostředí.

Projekty realizované státním podnikem pak mají i multiplikační efekt. Státní podnik v mnoha ohledech neumí úplně všechno realizovat vlastními kapacitami. Pro finální zabezpečení zakázky mnohdy hledáme partnery, a to primárně z českého obranného průmyslu. Priorita státu v podpoře českého průmyslu je v tomto ohledu i prioritou naší.

Zodpovědnost za fungování podniku jde na vaši hlavu. Ale jak důležitý je pro vás váš nejbližší tým spolupracovníků?

Pro mě je tým mých spolupracovníků alfou a omegou. Kdybych byl sám vojákem v poli a neměl tu svůj tým nejbližších spolupracovníků, se kterými si rozumím ve vizech a nástrojích pro jejich naplňování, tak by to bylo významně obtížnější. V minulém roce jsme prošli restrukturalizací zejména v oblasti řízení procesů na ředitelství podniku a tam jsme udělali systémové kroky, abychom napravili a optimalizovali některé procesy, které podle mého názoru nebyly zcela dobře nastaveny. Základním kamenem pro fungování a rozvoj podniku jsou zejména odborní techničtí zaměstnanci, kteří jsou tu neskutečně šikovní. Jedním z mých cílů, a já vidím, že se nám to postupně daří, je změnit jejich pohled na podnik. V reálu to znamená z té demotivace ovlivněné prostředím a dřívějšími nedobrymi hospodářskými výsledky nastolit atmosféru, v níž lidé budou hrdí na fakt, že pracují v LOM Praha

a že budou bez nějakého ostychu všem říkat „já jsem lomák“. To je ta základní deviza, kterou bych chtěl lidem nabídnout. Že LOM Praha je podnikem, v němž se vyplatí pracovat.

Jak jsou pro vás cenní lidé, kteří končí u armády, končí jim například závazek a nepokračují dále jako profesionální vojáci? Zvláště se jedná o profese, které jsou nyní v civilním sektoru velmi žádané, a to technici?

Tito lidé by měli dostávat primárně nabídku ze strany státních podniků, a to nejenom z LOM Praha. Považuji státní podniky za integrální součást Ministerstva obrany a naborem těchto lidí se v daném celku udrží schopnost a odbornost. Praktickým příkladem je nyní probíhající nábor do našeho nově založeného vrtulníkového závodu H-1. Práce pro státní podnik je de facto nadále prací pro resort obrany. Nabídka práce vůči těmto skupinám potenciálních zaměstnanců je z naší strany velmi aktivní a v tomto směru velmi úzce s resortem obrany spolupracujeme. Ti, kdo končí s aktivní službou v daných oborech, mají u nás dveře otevřené a velkou šanci uplatnit u nás své zkušenosti. Byla by velká škoda jejich zkušenosti zahodit, zvláště v případech, kdy po odchodu z aktivní služby zcela změní své profesní zaměření mimo branně-bezpečnostní oblast.

Současná bezpečnostní situace se značně vyhrotila. Nikdo nepočítal s válečnou agresí Ruské federace na Ukrajinu. Tato situace postihla mnoho českých i světových firem a podniků. Jak se s touto situací vyrovnává LOM Praha?

V reakci na válečný konflikt na Ukrajině a celkovou geopolitickou krizovou situaci jsme

Ředitel LOM PRAHA s.p. Jiří Protiva

přijali a aktivovali komplexní systém opatření, jehož cílem je na národní úrovni udržet armádou provozované vrtulníky Mi takzvaně ve vzduchu, a to s nemalou, ale reálnou ambicí a výhledem na několik let. Na druhou stranu akcelerujeme ve spolupráci s Ministerstvem obrany, respektive Armádou ČR přípravu právě na novou platformu vrtulníků H-1. V souvislosti s touto situací se ukazuje, jak zásadní je v LOM Praha diverzifikovat portfolio, a proto jsme v minulém roce začali tuto vizi aktivně realizovat. Soustředíme se tak na rozvoj podniku v nových vojenských i nevojenských

schopnostech pro českou armádu, ale i zahraniční vojenské partnery a civilní sektor.

Na závěr to trochu odlehčeme. Dokážete někdy „vypnout“ a zavřít dveře kanceláře? Jak dobijíte baterky, aby nedošlo – zůstaňme u letectva – na známé MAYDAY?

Musím vidět, že za mou prací jsou konkrétní výsledky. Zakousnout se a věci řešit. Pro někoho problém, pro mě výzva. Ale na druhou stranu, nejsem blázen, kterému v režimu 24/7 běží hlavou jen LOM Praha. Mým největším relaxem je čas trávený s rodinou, přáteli a také hudba. Od pěti let hraji na dechové nástroje a doteď si dokážu najít čas a před partiturou stojím třeba i několik hodin. V takové chvíli dávám „timeout“ mozkovým závitům, které jindy zatěžují třeba právě „lomáckými“ věcmi. Když umím aspoň na chvíli „vypnout“, říkám si, že to se mnou snad ještě není tak špatné.

Text: Jana Deckerová, foto: archiv LOM Praha

Generální opravy vrtulníků řady Mi

LOM PRAHA